І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 222. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЛИСТОПАДА 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 18, 1960 No. 222. VOL. LXVII.

ЗДА ОБМЕЖУЮТЬ СВОЇ ЗАКОРДОННІ ВИДАТКИ ДЛЯ ПРИПИНЕННЯ ВІДПЛИВУ ЗОЛОТА

ПРЕЗИДЕНТ ЗАРЯДИВ, ЩОБ 284.000 ЧЛЕНІВ РОДИН ВІЙСЬКОВИКІВ І УРЯДОВЦІВ ВЕРНУЛИСЯ ДО ЗДА

Огеста, Джорджія. — Президент Айзенгавер 16-го листопада видав зарядження, щоб всі урядові агенції старалися якнайменше долярів видавати за кордони цієї країни, щоб цим способом якнайбільше зменшити відплив золота до Европи. Сам Президент повідомив журналістів на пресовій конференції, що він зарядив, щоб 284,000 членів родин військовиків і американських урядовців, які тепер перебувають в закордонних країнах, вернулися до ЗДА. Цей виїзд родин почнеться вже в січні 1961-го року і він буде продовжуватися так довго, поки призначене число не вернеться до ЗДА. Місячно будуть виїздити по 15,000 осіб.. Після цієї редукції урядовців поза межами ЗДА залишаються ще коло 200,000 — членів родин американських військовиків і урядовців. Це зарядження видав президент після нарад в Огесті з секретарем скарбу Робертом Б. Андерсоном і секретарем оборони Томасом С. Гейтсом, які відбулися 15-го листопада. Одночасно державний департамент, Центральна Розвідча Агенція і Міжнародна Адміністрація Співпраці дістали наказ, щоб зредукувати число своїх цивільних службовиків до мінімуму. Те саме має зробити і департамент оборони. Президент заявив, що він звернеться до союзників ЗДА, які вже мають сильні економіки, щоб вони брали участь в обороні вільного світу, бо ЗДА самі цього не можуть робити, як це було досі від часів закінчення другої світової війни. Президент сказав: „Ми будемо настоювати на тому, щоб і вони несли частину того тягару в ділянці економічної програми, і щоб допомогли нам в тих усіх платностях, які досі ми самі здійснювали". Щоб підкреслити важливість нового зарядження Президент з'явився особисто в готелі Річмонд, де прийняв журналістів акредитованих до Білого Дому. Айзенгавер сказав, що може прийти навіть до редукції американських збройних сил поза межами цієї країни, і щоб цим способом збалянсувати платничий бюджет ЗДА із закордонними державами. Платничий бюджет із закордоном, — це різниця між сумою долярів, які ця країна видає за імпортовані товари, і тими долярами, що їх ЗДА дістали за продані за кордон товари. Платничий бюджет ЗДА є збалянсований, бо ЗДА більше експортують, як імпортують, але крім того ця країна допомагає недорозвиненим державам і коло $700 мільйонів річно видає на втримання свого війська в Німеччині. Німеччина повинна хоч трохи покривати кошти втримування війська ЗДА на її території, і повинна також допомагати біднішим країнам вільного світу. В цій справі виїжджають до Бонну секретар скарбу Андерсон і підсекретар в державному департаменті Даглес Діллон, де будуть конферувати з канцлером Аденауером. Але Президент заявив, що ЗДА не будуть редукувати своїх військ в Німеччині і в інших державах до такого часу, щоб ті країни вільного світу могли думати, що „ЗДА залишають ці країни без оборони, або щоб могли гадати, що ця країна обнижує свій прапор в даній території". Розпорядження Президента йдуть в таких напрямках: 1) Державний департамент має купувати всі товари, потрібні за кордоном в ЗДА; 2) Те саме відноситься і до департаменту оборони, який всю потрібну зброю і воєнне приладдя має набувати в ЗДА; 3) Всі урядові агенції за межами ЗДА мають якнайбільше зредукувати число своїх службовиків та їхніх родин; 4) Департамент торгівлі має якнайбільше зредукувати торговельні концесії чужим країнам. Тепер ЗДА видавали річно за кордон майже $3,800,000,000 більше понад ту суму, яку вони діставали від чужих країн за прерізні товари. І тому дефіцит у платничому балянсі з закордонними країнами виносив таку суму, а цього року він мав би дійти до $4 більйонів. Нове американське зарядження найбільше діткне такі країни, як Західня Німеччина та інші европейські держави і Японію. На інші бідніші держави в світі воно не матиме більшого впливу. З урядових кол заявляють, що уряд не плянує зменшувати тієї суми, яку ЗДА призначили на допомогу закордонним державам. Не є відомо, як поставиться до зарядження Айзенгавера новообраний президент Джан Ф. Кеннеді, який 20-го січня обійме урядування в Білому Домі. Він зможе його змінити, якщо цього забажає.

Ніксон має більшість в Каліфорнії

Сан Франсіско. — 16-го листопада виявилося, що після докладного обрахунку відданих голосів тих виборців, які голосували заочно, віце-президент Ричард М. Ніксон має більшість в Каліфорнії, і тому він здобув 32 електорські голоси того стейту. Але це йому не поможе багато, бо сенатор Кеннеді і так має запевнену більшість серед електорів, яка тепер виносить на 332, як це було досі, тільки 300. Тепер Ніксон має в Каліфорнії 3,219,211 голосів, а Кеннеді тільки 3,206,051. Ніксон має тільки те моральне вдоволення, що він здобув свій родинний стейт, і тому є вигляди на те, що у виборах 1962-го року він зможе легко здобути пост губернатора того стейту, який тепер є в руках демократа.

В АМЕРИЦІ

● **Журналісти** мають клопіт, бо не знають, як їм звертатися до нововибраного президента сенатора Джана Ф. Кенеді. В Гаянніс Порті в Массачусетсі журналісти титулували сенатора Кеннеді як „президента", на що він відповів, що волів би, щоб до нього зверталися як до „сенатора". Але в Кі Біскейні на Флориді журналісти називали Кеннеді „паном президентом", і він проти цього не протестував. Преса пише про Кеннеді як про „президента-електа", це значить „вибраний на президента, що ще не обняв урядування".

● **Конґресмен - демократ** із Вірджінії Говард В. Смит, який є головою Комісії Правил в Палаті Репрезентантів, заявив, що він противитиметься зменшенню влади цієї комісії або „чистки" цієї комісії від деяких її членів. Деякі демократи хотіли б змінити реґулямін цієї комісії, щоб ліберальні члени Конґресу мали більше свободи у вирішуванні різних справ. Конґресмен Смит заявив, що ним очолювана комісія є добра, і немає потреби змінювати її членів.

● **Засуджений в 1951-му році** до 15-річного ув'язнення 38-річний Дейвід Ґрінґлясс виходить передчасно з тюрми, бо йому зменшили кару за добру поведінку в тюрмі. Ґрінґлясс відбував кару за допомогу атомовим шпигунам подружжю Розенберґів, які викрали атомову таємницю і передали її СССР, за що згинули на електричному кріслі. Ґрінґлясс свідчив проти них.

Нові американські успіхи в ракетній зброї

Кейп Канаверал, Флорида. — В останніх днях американське летунство занотувало кілька нових успіхів в ракетній зброї. В районі Гаваїв вдалося в повітрі зловити кабіну, яка на „наказ" із Землі відорвалася від сателіта „Дісковерера XVII", а 15-го листопада вдалося виловити з океану кабінку, яка на парашуті впала з ракети „Атлас" яка пролетіла 5,000 миль із Флориди до південного Атлантику коло острова Вознесіння. Кабінка впала у воду, звідки її виловив корабель „Тімбер Гіч". В цій кабіні були інструменти, які записували „пригоди" ракети „Атлас" з Флориди до побережжя Африки. Кабіна була з такого твердого матеріялу, щоб витримати гаряч 12,000 ступнів Фаренгайта. Цей новий досвід потрібний до дальшого вдосконалення ракетної зброї та до майбутніх летів живих тварин і людей по космічних просторах. 15-го листопада привезли літаком кабіну „Дісковерера XVII", зловлену над Гаваями, до Саннівейлу в Каліфорнії, де її досліджуватимуть науковці з ракетної стації Локгід. 15-го листопада летунство ЗДА мало ще один успіх, бо того дня вдалося випустити з літака Б-52 ракети „Гавнд Доґ" і „Квейл" якими можна буде з повітря бомбардувати ворожі об'єкти на землі.

Міні вірить, що Кеннеді здійснить обіцянки демократичної плятформи

Вашингтон. — Голова Американської Федерації Праці Конґресу Індрустрійних Організацій Джордж Міні, промовляючи на прийнятті в пошану письменниці А. Е. Меєр, заявив, що він вірить в те, що новообраний президент Джан Ф. Кеннеді старатиметься здійснити ті всі обіцянки, які були в тій демократичній плятформі, що їх прийняла крайова номінаційна конвенція в Лос Анджелесі в липні ц. р. Міні гостро виступив проти тих, які твердять, що мала більшість загальних голосів, які дістав Кеннеді, не дає демократичному президентові-електові мандату здійснювати свою програму. „Так твердять, казав Міні, ті, які голосували проти Кеннеді. Міні пригадав, що зорганізоване робітництво підтримувало у виборах Кеннеді і його ж плятформу, в якій для робітництва є цікаві такі справи як медична опіка для старших осіб федеральна допомога на збільшення вчительських платень, поширення користей із соціяльного забезпечення та оборона громадянських прав.

Кубічек пропонує поборювати комунізм допомогою недорозвиненим країнам

Ріо де Жанейро, Бразилія. — Президент Кубічек у великій політичній промові заявив, що успішна співпраця між американськими країнами, — це найкращий засіб до того, щоб недопустити до „революційної єресі" в деяких латинських американських державах. „Не обдурюймося, казав Кубічек; не тільки в Латинській Америці, але і в цілому світі маємо тепер таку ситуацію, яка є зовсім новою, і яка вимагає встановлення нової системи відносин між високопромисловими країнами і недорозвиненими державами". Не можна того зрозуміти, щоб демократичні держави, стоячи перед загрозою комунізму, не могли перемогти давніх помилок, і не могли зформулювати такої мудрої політики, яка виявила б здібність демократії служити тим, які потребують допомоги. Кубічек непокоїться тим, що в Бразилії котиться нова хвиля страйків, і що комуністи приготовляються до нового загального страйку.

Щотижня втікає з Куби одна тисяча політичних емігрантів

Маямі, Флорида. — Стейт Флорида має клопіт із політичними кубинськими еміґрантами, яких там вже є понад 60,000 новоприбулих побіч 10,000 тих, які еміґрували з Куби давніше і стали американськими громадянами. Флорида не є приготована на приміщення такого великого числа еміґрантів, бо там немає більшого промислу, а кубинські втікачі не хочуть їхати до північних стейтів, бо гадають, що в найближчому часі впаде режим Фіделя Кастра, і вони вернуться додому. Еміґранти бідують, і треба їм якось допомогти, бо їх невдоволення матиме злий вплив на населення на Кубі, яке вірить, що ЗДА допоможуть йому звільнитися з нової диктатури Кастра. Один католицький священик сказав у Маямі таке: „Вони прибули сюди як наші приятелі, але якщо вони мусітимуть вернутися додому, то і вони кричатимуть за прихильниками Кастра „Куба так, єнкі ні!" Місцеві чинники стараються всіми способами допомагати кубинським втікачам і шукають для них такої роботи, яка їм найкраще відповідала б з огляду на незнання англійської мови. Між втікачами є заступлені всякі фахи, недавно втік із Куби ректор університету д-р Педро Олівер Лябра разом із двома університетськими професорами. Вони втекли малим яхтом на Флориду. Втік також і президент Найвищого Кубинського Суду д-р Еміліо Менендез, який просить політичного азилю в ЗДА.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ ІНТЕҐРАЦІЇ В НЮ ОРЛІНС

Моторизована поліція Ню Орлінсу розганяє батьків і молодь, які намагалися влаштувати марш протесту і „цивільного непослуху" проти вводжуваної в школах інтеґрації.

ЗДА ОБОРОНЯТИМУТЬ ЕВРОПУ АТОМОВОЮ ЗБРОЄЮ

Вашингтон. — Уряд З'єдинених Держав Америки плянує запевнити своїх европейських союзників з Організації Північно-Атлантійського Пакту, що Америка не завагається вжити атомову зброю для їхньої оборони на випадок аґресії на них. Ця заява мала б попередити та стати базою нової американської пропозиції відносно реорганізації нової альянтської військової структури, що мала б включати окремі міжнародні ударні частини, забезпечені атомовою зброєю та поставлені під союзне командування. В такому випадку ЗДА і 14 їх союзників з НАТО мали б право вета в справі використання цих ударних частин, хоч це не мало б впливу і не змінювало б в нічому виключної американської контролі над власними стратегічними силами. Нові американські пропозиції щодо реорганізації европейської оборони, як і запевнення, що ЗДА готові вжити свій атомовий арсенал для оборони своїх европейських союзників на випадок аґресії з'ясують державний секретар Гертер і секретар оборони Ґейтс на найближчих нарадах міністрів закордонних справ і оборони країн НАТО, що відбудуться в Парижі в днях від 16 до 18-го грудня ц.р. та дебатуватимуть над оборонними потребами на найближчих десять років. Запевнення відносно використання американської атомової зброї для оборони Европи на випадок аґресії потрібне з уваги на те, що до цього Америка не є зобов'язана жадним іншим договором і це викликує деякі побоювання і вагання европейських союзників.

Марокко приймає зброю від ЗДА і СССР

Рабат. — За офіційним марокканським комунікатом — внаслідку розмов між наступником престолу Муляй Гасаном, який водночас є марокканським прем'єром, та совєтським амбасадором, цей останній запропонував „допомогти" Марокко доставою джетових літаків і Муляй Гасан „з вдячністю" прийняв цю пропозицію. Але водночас саме тепер наспівають до Марокко транспорти американського військового виряду, в першу чергу джіпи, транспортні авта і легкі танки та інша легка зброя. Скількість і докладна специфікація американської збройної допомоги не була оприлюднена, але — за газетними вістками — вона представляє вартість коло $20,000.000. Лівi арабські кола в північній Африці счинили крик з приводу тієї американської військової допомоги, яка нібито пов'язує Марокко з західнім військово-політичним бльоком і порушує її невтральність. В березні ц. р. ЗДА проголосили, що вони дадуть Марокко довготермінову позику у висоті $40,000.000 для економічного розвитку тієї країни при чому $23,000.000 рішився дати фонд позик для розвитку (недорозвинених країн) із виразним призначенням — для будови електрівень і нарриґаційних робіт. Франція обурюється проти будь-яких узагалі військових достав до Марокко, запевняючи, що вся зброя, яка приходить до Марокко, дістається в руки альжирських партизанів, що воюють проти Франції.

Прем'єр Ляосу признає, що доля тієї країни залежить від ЗДА

Вієнціян. — Прем'єр Ляосу Суванна Фоума заявив журналістам, що „все залежить від З'єдинених Держав", чим він признав важливість дипломатичних заходів Америки довести до згоди між ним та лідером прозахідного табору генералом Носованом Фоумі, який не визнав уряду Фоуми та виступив рішуче проти нібито невтралістичного курсу того уряду. У Ляосі, малій південно-азійській країні, що колись була складовою частиною французького Індокитаю та яка має велике стратегічне значення із уваги на безпосереднє сусідство з Сіямом, комуністичним Китаєм і обома частинами поділеного В'єтнаму, триває затяжна державна криза, бо за владу змагаються три сили: комуністичні партизани, підтримувані з Північного В'єтнаму та з Китаю, прозахідні кола, які здобули в останніх виборах більшість і мають арґумент фінансової допомоги ЗДА для Ляосу, і невтралісти, що хочуть замиритися з комуністичними партизанами та зберігати нібито невтральність в нинішній міжнародній ситуації. Американський уряд, за твердженням газет, перестеріг прем'єра Суванну Фоуму, щоб він не старався військовою акцією „відбивати" резиденції короля Люанґу Прабанґу, де військовий гарнізон заявився за генералом Носованом, бо така акція тільки посилила б громадянську війну.

ОН нараджуються, чи Мавританія має бути самостійною

Об'єднані Нації. — Між Францією і Марокко прийшло до гострого зудару на Політичній Комісії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй з приводу Мавританії. Франція, у висліду переведеного в Мавританії плебісциту, обіцяла дати їй 28 ц. м. державну самостійність, а Мавританія погодилась залишитись у Французькій Спільноті. Марокко твердить, що це „трюк", який має запевнити дальше колоніяльне панування Франції в Мавританії, яка нібито етнічно і географічно належить до Марокка. Французький представник протестував проти „імперіялістично-анексіоністичних" тенденцій Марокка супроти Мавританії та впевняв, що Мавританія дістала була можливість свобідного вислову, як інші французькі колонії, та заявилась за самостійністю і зв'язком із Францією. Знову ж представник Марокка покликався на підтримку інших арабських країн в цій справі. Французи пред'явили низку мап на доказ неслушности марокканських вимог, але Марокко має за собою симпатії азійсько-африканських народів, настороженних проти Франції з уваги на шестилітню війну в Альжирі.

Спалахи на сонці спричиняють перешкоди в радіових передачах

Вашингтон. — 16-го листопада були на сонці якісь експльозії, найсильніші в цьому десятиріччі, і тому в деяких годинах не можна було слухати радіових передач. Науковці передбачають, що подібні перешкоди в радіових авдиціях будуть і в найближчих днях. Наша атмосфера була вночі з 16-го на 17-го листопада під впливом тих частиць, які попереднього дня відорвалися від сонця під час великої на ньому експльозії. Це вже третій вибух, і фахівці твердять, що не може бути гірших перешкод для радіової комунікації. Одна стація повідомила, що контакт на коротких хвилях Ню Йорку з Лондоном був майже неможливий. Бомбардування соняшними частицями землі може спричинити появу „аврори бореаліс", що популярно називають „північним світлом", або „білими ночами".

ДЕ ҐОЛЬ ПЛЯНУЄ ВІДБУТИ У ФРАНЦІЇ РЕФЕРЕНДУМ У СПРАВІ АЛЬЖИРУ

Париж. — Французький президент де Ґоль виступить найближчим часом із зверненням до всієї французької нації, щоб вона затвердила з допомогою всенародного голосування його плян, щоб населення Альжиру вирішило само, чи Альжир має стати незалежною державою, чи залишитися у зв'язку із Францією. Плян в справі відбуття такого референдуму у Франції проголошено формально в середу дня 16 листопада після засідання французького уряду, на якому розглядано цілість справ зв'язаних з Альжиром. В політичних колах думають, що опозиція до альжирської політики де Ґоля мусітиме тепер або започаткувати рішучу протиакцію проти плянованого референдуму, або зазнати неминучої поразки у всенародному голосуванні, бо населення Франції заявиться без ніякого сумніву за де Ґолем. З того погляду найближчі тижні будуть вирішальними й у Франції рахуються із можливістю, що серед французького населення Альжиру почнеться знову сильний рух спротиву а то й заворушення проти унезалежнення Альжиру від Франції такий, як він був уже проявився раз в 1958 році і потім в січні цього року. В цій ситуації буде вирішальним становище французької армії в Альжирі. Французькі урядові кола сподіваються, але не на сто процентів, що армія в цілому буде льояльна і не піде за групою незадоволених офіцерів, які в минулому виступали уже не раз проти уряду і з підтримкою вимог французьких поселенців в Альжирі. Згідно із повідомленнями з Альжиру, промова де Ґоля, виголошена дня 4 листопада, в якій він заповів встановлення альжирської республіки, викликала відкриту опозицію серед 80 процентів офіцерського складу французької армії в Альжирі. Все ж таки урядові кола дуже сумніваються, чи такий високий процент офіцерів зламає військову дисципліну і приєднається до відкритої революти проти свого ж власного уряду. Пляноване референдум у Франції мало б відбутися в січні 1961 року. Подробиці цілого цього пляну ще не проголошені і над ними йде ще основна дискусія у вузькому колі уряду і найближчих співробітників президента де Ґоля. Плян де Ґоля передбачає встановлення в Альжирі тимчасової адміністрації, відсепарованої в діяльности а то й конституційно від Франції із якнайширшою участю мусульманського населення, включно з націоналістами, в законодатних і виконних органах альжирської адміністрації. Така тимчасова адміністрація мала б приготовити ґрунт для відбуття в Альжирі загального голосування, яке мало б вирішити дальший статус Альжиру й евентуальну його повну незалежність від Франції.

Французькі націоналісти закидають през. де Ґолеві державну зраду

Париж. — Лідер французьких націоналістів в Альжирі, П'єр Ляґейлярд, 29-річний старшина парашутистів в активній військовій службі, посол до французького парляменту, один із 16-ох підсудних у судовому процесі за державну зраду у зв'язку із збройним бунтом альжирських націоналістів в січні 1960 р., заперечив власну вину та закинув президентові Шарлеві де Ґолеві, що це він зрадив французьких патріотів, зламавши своє приречення, що він ніколи не виречеться „Французького Альжиру". Стоючи перед трьома цивільними і шістьма військовими суддями, які становлять спеціяльний судовий трибунал, П'єр Ляґейлярд відмовився признати свою вину за бунт у січні 1960 року та пригадав, що він насправді був винуватий у злочині бунту у травні 1958 року, коли у військовій уніформі взяв участь у збройних заворушеннях проти тодішньої леґальної влади у Франції, щоб повалити її і допомогти прийти до влади — де Ґолеві. За тодішню „зраду" його не судили, а за теперішню його судять — казав він, хоч в обох випадках він виступав за ту саму ідею і ту саму справу — французького Альжиру. Той судовий процес розбурхує пристрасті у Франції. Парлямент рішив 219 голосами проти 201, щоб не вимагати звільнення П'єра Ляґейлярда, як члена парляменту. Всеодно — він є нині божком всієї французької націоналістичної молоді, дармацо вона не захоплюється війною в Альжирі.

Черчил впав і пошкодив собі хребет

Лондон. Колишній англійський прем'єр та англійський національний герой, один з найбільших державних мужів новітніх часів, лавреат Нобеля за літературу та видатний маляр — Винстон Черчилі, який 30-го ц. м. скінчить 86 років життя, впав і — за лікарським комунікатом — зламав собі в спині „малу кість". Нічого ближче про стан його недуги покищо не сказано. Його забрали негайно до шпиталю. В останніх роках Черчил ходив уже з палицею, на яку важко спирався, але, зрештою, втішався здоров'ям і добрим гумором. Ще в минулий четвер він, за щорічною традицією, з'явився в школі в Гаррові, до якої ходив, на так званий „день співу". Він заповів тоді, що прибуде туди й наступного року. На день перед своїм випадком Черчил був короткий час в парляменті.

У СВІТІ

● **Французький** міністер внутрішніх справ заборонив усякі демонстрації комуністів і їх поплечників проти признання Західній Німеччині вишкільних баз на терені Франції. Французькі комуністи стараються демагогічною пропаґандою цькувати французьке населення проти приявности німців, як нібито „нових окупантів".

● **У Південному В'єтнамі,** в невдатному одноденному бунті парашутного полку проти президента Нґо Дінґ Дієма, згинуло 48 цивільних осіб і 66 було ранених. Цивільних вбитих було куди більше, як військовиків, бо люди з цікавости придивлялись стрілянині між бунтарями і вірними режимові частинами і попадали ненароком в середину вогню.

● **У Шотляндії** проголошено в минулому тижні, що замок Дунробін, один із скарбів архітектури, модерно влаштований, з усіми меблями, килимами й образами, є до винайму за річне комірне 1 шилінґ, себто 14 центів. Але той, хто хоче його винайняти, мусить скласти $28,000 ґарантії, що він зберігатиме замок і його левади в порядку, при чому в ту суму не входить утримання семеро служби, необхідної для порядкування в тій великій і преґарній посілості. Власник, 72-річний князь Сатерленду, збіднів.

● **Індійський амбасадор** в Пейпінґу звернув увагу комуно - китайському урядові, що добре було б, як би китайська пропаґанда припинила заповідання, що комуністичний Китай „визволить" маленькі прикордонні країни Бутам і Сіккім, бо Індія рішена боронити ті країни проти всякої чужинецької агресії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65c.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

На сторожі миру

Виїзд на широкі міжнародні води американського підводного човна в активній службі — це, ніби в понятті пересічного обивателя, малозначна подія, особливо в нинішніх перегонах у зброєнні, коли безліч різних родів зброї знаходиться в різних країнах світу у серійній продукції. Але у випадку озброєного атомовими ракетами атомово - підводного човна „Джордж Вашингтон", що його виїзд на широкі води відбувся в минулий понеділок серед окремої церемонії, справа зовсім інша: це не є „ще один" воєнний корабель, а чудо воєнної техніки, яке найбільших скептиків переконує у вищості військової могутности Америки над Совєтами і яке має таку страхітливу вогневу силу, що — за словами президента Айзенгавера — „робить самогубством кожну спробу агресора несподівано заатакувати вільний світ". Адмірал А. А. Бирке заявив, що коли б „Джордж Вашингтон" мусів активно вступити у воєнні дії, то він „причинився б до врятування цивілізації", бо той човен „має наймогутнішу збройну систему, яку будь-коли винайдено". Ляїкові просто трудно зрозуміти, як один підводний човен може мати таку величезну потенціяльну спроможність. Але фахові знавці запевняють, що 16 атомових ракет „Поляріс" на тому човні, із середнім засягом на 1.200 миль, себто на 1.800 кілометрів, при чому той засяг має бути збільшений на 2.500 миль, отже на 3.750 клм., себто охоплює кожний пункт на терені Совєтського Союзу!, — мають разом таку нищівну силу, як всі бомби, скинені з літаків за останньої світової війни!

Але „Джордж Вашингтон" не є одинокою морською одиницею в збройних силах ЗДА. Близнючий „Патрік - Генрі" переходить останні перевірки і за кілька тижнів пірне вглиб океану слідами „Джорджа Вашингтона". Три дальші близнючі атомово-підводні човни „Теодор Рузвелт", „Роберт Лі" і „Абрагам Лінкольн" вже також готові і знаходяться в стадії внутрішнього устатковування та перевірок. До 1965-го року адміралія ЗДА сподівається мати в оперативній готовості 45 таких атомово - підводних човнів, вивінуваних в атомові ракети, хоч спершу говорилось тільки про 26. Коли пригадаємо, що кожний з отих човнів коштує $110 мільйонів, а одна ракета „Поляріс", що її можна вистрілювати з-під води, коштує пів мільйона долярів, можемо мати приблизний образ, які конкретні позиції охоплює коло 42-більйоновий військовий бюджет Америки.

Атомово - підводні човни типу „Джорджа Вашингтона", які з недосяжного для ворога будь-якого місця на „сімох морях" світу можуть знищити всі найважливіші центри совєтської військової і взагалі промисловою продукції та спаралізувати комунікаційну сіть СССР, є найпереконливішим доказом, що американська державна верхівка не легковажить собі большевицької небезпеки, ні не стоїть на місці у розвитку своєї військової технології. У статтях фахових звітодавців читаємо, що й керована ракета „Поляріс", яка блискуче перейшла багато іспитів однаково, як щодо свого засягу, так і докладности поцілу в призначене місце, також остаточно не задовольняє винахідників і Пентагону. Продовжуються експерименти з ракетами типу „Регулюс" і „Тритон", а згадані коментатори натякають на можливості дальших революційних удосконалень у цій ділянці, як теж і в інших, зокрема — в удосконалюванні атомових підводних човнів для винищування ворожої підводної фльоти і винаході засобу проти ворожих керованих ракет.

Нова адміністрація за президента Джана Ф. Кеннеді не послабить цих зусиль, бо Кеннеді вже заповів, що він жадатиме 50-більйонового оборонного бюджету, в тій цифрі додаткових 3 більйони долярів на керовані ракети. Кеннеді, з яким — врештою — в цьому пункті погоджується Р. М. Ніксон має повну рацію, що тільки велетенська збройна потуга ЗДА і наявна її перевага над Совєтами всилі загальмувати імперіялістично - агресивний гін Москви - Пейпінгу і тим самим зберегти мир у світі, або — знищити тих, які поважилися б його порушити.

Кастро експортує револьти

Середньо - американські країни, розташовані в області Караїбського моря і сусідні з Кубою, стали останнім часом тереном протиурядових револьт і сутичок місцевих або імпортованих „повстанців" з урядовими військами. Бурхливий і кривавий перебіг мали ці револьти особливо ж у Гватемалі, де кількасот повстанців під проводом збунтованих гватемальських офіцерів захопили кілька місцевостей і де їх, після кількаденних кривавих боїв, винищено. Не повелася теж спроба викликання револьти і в Нікараґві, на територію якої зробили інвазію загони імпортованих „повстанців" із Коста Ріки. Після їх розгрому урядовими військами, вони відступили в безладі, здеорганізованими групками знову на територію Коста Ріки, зударяючись там із місцевими прикордонними з'єднаннями.

За даними й інформаціями урядів Гватемалі, Нікараґви і Коста Ріки, усі ці револьти й операції були інспіровані кубинським прокомуністичним режимом, що його очолює Фідель Кастро. Уряд Гватемалі звернувся до Організації Американських Держав із формальною скаргою проти Куби за інспірування нею збройної революції в Гватемалі і цю скаргу взяла негайно — вже в понеділок 15-го листопада ц. р. — на розгляд Міжамериканська Мирова Комісія. Гватемальський президент виступив навіть із твердженням, що його уряд має докази на те, що „ворохобники діяли з допомогою комуністичного уряду Фіделя Кастра". Із обвинуваченням Кастра в організуванні і висиланні його „найманців" на територію Нікараґви виступив теж тамошній уряд, підтверджуючи цим участь кубинського режиму в інвазії збройних повстанських ватаг на Нікараґву. Реаґуючи рішуче на спробу вмішати в справу цих револьт й інвазій теж і Коста Ріку, її уряд депортував востаннє із своєї території кільканадцять заарештованих нікараґванських еміґрантів, обвинувачених у безпосередній або посередній участі в намаганні використати Коста Ріку, як базу для інвазії на Нікараґву.

Інспіровані Кастром револьти у Гватемалі і в Нікараґві, як і теж інвазія збройних повстанських загонів на Нікараґву із території Коста Ріки, доводять, що Кастро, здійснюючи пляни міжнародного комунізму, започаткував уже експортування методів і досягнень „кубинської революції" на терен сусідніх середньо - американських країн, щоб привести їх так чи інакше до стану „кубинізації", значить, встановлення в них прокомуністичних чи й комуністичних режимів. Ця, покищо перша спроба на більшу скалю, закінчилася невдачею і перемогою місцевих демократичних урядів над експортованими з Куби револьтами. З другого боку, ця спроба стане пересторогою для всієї південно - американської спільноти держав, спонукуючи їх до негайної акції проти підривних дій, здійснюваних і комуністичними експозитурами і виконавцем їхніх плянів Фіделем Кастром. Звернення Гватемальського уряду до З'єдинених Держав, щоб вони дали свої кораблі й літаки для охорони Гватемалі перед посторонньою інвазією, допоможе теж встановити широку мілітарну бар'єру проти поширення револьт експортованих з Куби чи з інших баз комуністичної „світової революції".

Любомир О. Ортинський

АМЕРИКАНСЬКА ПОЛІТИКА В ОН

Об'єднані Нації. — Дотеперішню американську політику на терені Об'єднаних Націй можна б окреслити одним словом: оборона! Змагаючи до збереження миру і досягнення міжнародного відпруження, в намаганні респектувати слушні і неслушні інтереси своїх ближчих і дальших союзників, ЗДА не проявляли в ОН потрібної власної політичної ініціятиви для скріплення свойого престижу ані, що найважливіше, для того, щоб держави, які орієнтуються на Вашингтон, відчули тверду маґістралю їхньої зовнішньої політики і були впевнені, що ЗДА не лише відбивають атаки, але мають свою візію майбутнього і хочуть її реалізувати.

Ані словні дуелі, що їх упродовж двох каденцій республіканської адміністрації зводив в ОН представник ЗДА амбасадор Генрі Кебот Ладж, ані навіть формальні виграші під час голосувань в Раді Безпеки чи на пленумі не міняють ситуації і тільки підтверджують тезу про оборонний характер американської політики на цьому форумі. В усіх бо згаданих випадках, чи то в словних двобоях чи успішних голосуваннях, завжди йшлося про відпір совєтських провокацій чи атак, а не про здійснювання своїх плянів. Відчувалась і далі відчувається відсутність в ОН далекосяглої, мобілізуючої політики.

Гльобальні маштаби і Східня Европа

Американська закордонна політика має сьогодні ґльобальні маштаби і в засягу її інтересів мусить бути однаково: Ляос і Конґо, Гвінея і Йорданія; справа Південного Тиролю і Кипру. Але, не дивлячись на те, що програма нарад ОН і заголовні сторінки світової преси дають в останніх місяцях першенство і багато місця Африці, та відміняються на всі лади такі прізвища, як Касавубу чи Люмумба, не можемо дати себе звести рефлексам і не добачувати джерел їх походження, а деколи й одинокого оправдання їхнього існування. Фактичний стан такий, що світова політика, як ніколи досі, сконцентрована в двох диспозиційних осередках: у Вашингтоні і Москві. Ми не беремось тут розглядати чи це корисно чи ні, а лише стверджуємо наявний факт. Очевидно, обидва бігуни є виставлені на різнородні внутрішні тиски, але вони, ці тиски, ще не такі сильні, щоб можна про них оправдано говорити, як про „третю силу". Така сила ще не скристалізувалася а відносні спроби, роблені п'яткою невтральних лідерів — Неру, Тіто, Сукарно, Нассер і Нкрумаг — показали, що монтаж цього бльоку, а ще більше його вплив на хід міжнародних подій, завжди ще перебуває в сфері потенцій а не реальних можливостей.

Прямий висновок з цього такий, що ґльобальний характер американської політики мусів би розрізняти причини від наслідків і концентрувати свою увагу і політичну дію на джерело причин і там їх паралізувати. Це значить, що оправдування безініціятивности а то й прямо безконцепційности американської політики на відтинку Східньої Европи вимогами т. зв. інтересів ґльобальної політики не є стійкі і на довшу мету шкідливі. Розгубившись між Ляосом і Конґом і не поставивши на порядок нарад в ОН модерного совєтського колоніялізму в Східній Европі й Азії, — в цьому твердому звені совєтського центру, американська політика старається ліквідувати чи протидіяти рефлексам, залишаючи в спокою саму діючу силу, її джерело. Між іншим, така короткозора політика викликає різнородні спекуляції серед деяких азійсько - африканських народів, які ради того, щоб могли лявірувати між обидвома бігунами, стараються вести свою політику на форумі ОН згідно із старою нашою приповідкою: Богові свічка і чортові огарок. Тільки деколи ролі Бога і чорта міняються і тоді постає замішання, таке як минулого тижня, коли то несподівано ЗДА були переголосувані і вибір нових членів до Ради Безпеки, на пропозицію Зоріна відложено. Або, інший приклад — афро - азійці пропонують резолюцію за обмеженням дискусії над колоніялізмом виключно до Африки.

Розв'язка в „твердому ядрі"

Доцінюючи значення слаборозвинутих країн і потребу протидіяти серед них совєтській інфільтрації, ми рівночасно уважаємо, що ця протидія чи з'єднування собі симпатій тих країн не може відбуватись коштом народів Східньої Европи. І не тому, що їх доля має бути пляновикам у Вашингтоні ближча від долі, скажімо, Ляосу чи Гвінеї але з уваги на політичну доцільність і на ґльобальний характер американської політики, в якій повинні бути ґрадації потреб. А ця політична доцільність полягає в тому, що найкраще зможуть ЗДА протидіяти совєтській інфільтрації, здійснюваній також за посередництвом чехів і поляків в Ґані і Гвінеї а в Індії, частинно, українців (будова сталеварні в Байлі), коли видвигне справу поневолення згаданих народів на міжнародному форумі, коли змобілізує світ до засуду модерного совєтського колоніялізму у згаданих країнах. І буде це краща протидія, ніж, для прикладу, створення ще одного американського інформаційного центру в Акрі з фільмами і книжками про американський спосіб життя. Бо, видвигнувши справу цих народів на міжнародному форумі ОН, ґанці і ґвінейці будуть поінформовані про справжній стан в країнах, які збираються їм, на наказ Москви, допомагати, а теж згадані емісари з Польщі, України чи Чехо-Словаччини зможуть довідатись від них, що світ не забув про долю їх народів і що вони не є списані з реєстру тих, яким належиться допомога.

Коли говоримо про видвигнення згаданої проблеми в ОН, то маємо на увазі не реторично - декляративні звороти, але послідовну політичну акцію, постійну точку нарад.

В такій постановці, очевидно, не може бути місця на продовжування теперішньої американської політики „недобачування" в ОН делеґацій Української і Білоруської ССР. До речі, нам вже доводилось в останніх тижнях неодноразово чути зауваги від західніх дипломатів, що трактування згаданих делеґацій — „пер нон ест" — це ніяка політика і що дотеперішня поведінка вимагає ревізії. Ця ревізія можлива тільки по лінії використання членства УССР і БССР в ОН для демаскування національного поневолення за параваном формальної державности. Як наварюється режим Кадара щороку і при кожній нагоді за те, що він не є речником угорського народу, так теж треба натавровувати і розкривати колоніяльне вислужництво ставленників Москви в Києві, а передусім засуджувати саму Москву і її систему модерного колоніялізму. Визнавши за справедливий факт членства України в ОН, факт, який формально кваліфікує український народ як державний, американська політика в ОН повинна розкривати параван цієї формальної державности і показувати справжній стан поневолення України, домагаючись, щоб форма була виповнена змістом. Це є, в найголовніших контурах, ця нова реальна політика, якої треба б очікувати від нової американської адміністрації на форумі Об'єднаних Націй. Але від самого вичікування — вона не прийде. За неї треба боротись, її мусять домагатись всі українці і їх речники.

ФІЛЬМ ПРО ЗЛОЧИНИ „ТРЕТЬОГО РАЙХУ"

Мільйони обивателів Західньої Німеччини матимуть змогу впродовж кількох наступних місяців оглядати на телевізійних екранах — своє недавнє і неславне минуле. Шведський фільмовий продуцент, Ервин Лайсер, викінчив осінню ц. р. і віддав до міжнародного вжитку небувалий, високо драматичний та стисло документарний фільм, який змальовує жахливий період гітлерівського нацизму на терені Західньої Европи. Порядком, що так скажемо „історичної справедливости" — висвітлювання цього фільму започатковано на телевізії — на терені Західньої Німеччини.

На зміст цього фільму шведський продуцент та штаб його співробітників вибрали не лише т. зв. „фактичний матеріял" доконаних нацистами насильств та народовбивства над численними народами европейського континенту. В „ідеологічну" основу цього фільму лягло сатанинське „вірую" Гітлера, його „Майн Кампф". Таким чином творцям цього небувалого фільмового показу трагедії і геєнни народів гітлерівського періоду — пощастило відтворити шляхом фільмового мистецтва добу найглибшого морального падіння гітлерівських „завойовників світу", як під ідеологічно - теоретичним, так і під криваво-практичним аспектом.

Цей документарний фільм недавньої европейської Голготи, довгий на дванадцять годин і так сконструований, щоб не перетяжувати серця і душі глядача своїм дантейським змістом. Всі німецькі телевізійні станції надаватимуть його у певних відступах тижня і лише в 50-хвилинних порціях - главах. Кожна серійна частина фільму має на меті виявити глядачам, якими шляхами, під плащиком „добра народу" гітлерівські горе-патріоти крок за кроком ламали душу свого народу і кості та ребра своїх ворогів поза Німеччиною.

Початок цього макабричного і історичного „сценарія" починається в темних задимлених закамарках старинних мюнхенських кнайп, де кристалізувалися задуми і пляни колишнього ц. к. австрійського капраля, Адольфа Гітлера. Кінець фільму покривається з капітуляцією Німеччини в 1945-му році. Показано сумну ролю, яку відограв на початках гітлерівського руху безвольний старик, президент Німеччини, колишній герой кайзерівських армій, Гінденбурґ. В ґалерії безпосередніх моральних спричинників росту нацистівського руху показано підземні дії і лихі затії генерала фон Шляйхера та дипломата - хитруна Франца фон Паппена. Підпал Райхстаґу, за місяць від захоплення канцлерського уряду А. Гітлером, а врешті смерть Гінденбурґа, промостили дорогу цьому окаянному „фюрерові" до повної влади в Німеччині, також вчинили його безоглядним диктатором у рядах своєї партії.

Показавши глядачеві сухі й автентичні факти у їхньому хронологічному порядку, автори фільму з черги переходять на духову площину порушеної проблеми. Показано наслідки духового й морального поневолення свого народу, потому трагічні дії такого ж самого морального насилля - садизму над іншими народами в Европі. Основним ударом гітлерівського демона на терені Німеччини було зламання індивідуальности людини, що відкрило ворота до повного таталітаризму в усіх ділянках суспільного, культурного, господарського життя. Зламавши руками сфанатизованих або стероризованих своїх земляків хребет свого власного народу, Гітлер та його партійні орди рушили на підбій Европи. У кожній уярмленій країні гітлерівські окупанти чинили те саме: зламавши підступом або терором духовий і моральний стрижінь народу, нищили його безоглядно. А все в тій цілі, щоб промостити дорогу під „тисячелітнє панування" в Европі німецького „вибраного" народу.

Взяло півроку на приготування матеріялу до цього фільму, потому один рік ішло його технічне і сценічне викінчення. Творці його пильно студіювали відповідні архіви в Римі, Парижі, Стокгольмі, Копенгазі, Лондоні, Варшаві та на терені ЗДА. Слідкуючи уважно в пресі та журналах за першими рецензіями цього фільму, український читач не знаходить ані сліду із тодішньої мартирології на землях України. А на цій „молоком і медом" пливучій землі Европи аж двома наворотами пройшла хвиля гітлерівського ненасиття. Якраз українські „хліб і сало", плодючий український чорнозем — зганяв сон із очей гітлерівських пошукувачів „лебенсравму" в Европі. Цих вовчих апетитів Гітлера на українській землі а у слід за тим — гекатомб українських жертв у цій добі — напевно не зафіксували світові автори й продуценти згаданого фільму. І. Л.

ДО ХМАР

Пливіть, пливіть
У синяві сліпій, —
Зустрінете
солонобризий чвал
І переможете.
Передасте привіт
Волошкам тихих піль
З білявих диких круч,
Де гніздиться чайок
родина кочова,
І котиться в провалля
місяця обруч.

ОЛЬГА ЛУБСЬКА

ЧАСТИННИЙ УСПІХ У БОРОТЬБІ ЗА ВІДШКОДУВАННЯ

Боротьба за відшкодування для українських колишніх політичних в'язнів німецьких тюрем і концтаборів, що її веде представник Українського Союзу Політичних В'язнів, д-р Петро Мірчук, досягла покищо тільки частинного успіху.

Найвищий суд Західньо-німецької республіки (Бундесґеріхтгоф) прийняв на своїому засіданні 14-го липня 1960 р. рішення, яким остаточно відмовлено українським політв'язням права одержати повне відшкодування, передбачене законом західньонімецької республіки для колишніх жертв нацизму, переслідуваних з політичних, расових або релігійних причин, і визнав правильним становище баварських судів, що українці були в'язнені урядом гітлерівської Німеччини не з політичних, але з національних причин.

Рівночасно під впливом безлічі меморіялів і протестів, висиланих нашим представником до президента й канцлера Західньої Німеччини та до інших німецьких установ і урядів західніх держав, перед якими уряд Західньої Німеччини зобов'язався був офіційно окремим договором виплатити відшкодування теж т. зв. „діпістам", уряд Західньої Німеччини повідомив Високого Комісаря ООН для справ „діпістів", що він таки виплатить „діпістам" відшкодування, тільки не як „політично переслідуваним", а як „національно переслідуваним" і для цієї цілі ставить до диспозиції 45 мільйонів німецьких марок.

Ця заява західньо - німецького уряду, про яку появилися вже повідомлення в пресі, є успіхом нашої кільканадцятирічної важкої боротьби. Але — тільки частинним! Основного свого зобов'язання супроти українських (і інших „діпістів") політв'язнів німецький уряд виконати таки не хоче, хоч до того виразно зобов'язався.

Різниця між відшкодуванням для „політично переслідуваних" і „національно переслідуваних" полягає в тому, що за „політично, расово і релігійно переслідуваних" закон визнає відшкодування: 1) за ув'язнення —по 150 нім. марок за кожний місяць ув'язнення; 2) за втрату майна; 3) ренту за втрату здоров'я і 4) постійну ренту для вдів і сиріт по жертвах гітлерівського переслідування. Для „національно переслідуваних" закон признає тільки сталу ренту за втрату здоров'я, якщо вони втратили не менше 35% здоров'я у висліді побуту в німецьких тюрмі чи концтаборі. Отже, ніякого відшкодування за побут у тюрмі і за втрату майна для „національно переслідуваних" не признає, ані ніякого відшкодування для вдів і сиріт по „національно переслідуваних".

В виду цього згаданий успіх є тільки частинним успіхом. Кромі того німецький уряд не з'ясував ще докладно, на що він дає згадану суму 45 мільйонів марок: на заспокоєння усіх претенсій „національно переслідуваних", чи ренти за втрату здоров'я буде виплачувати „національно переслідуваним" окремо. Бо якщо б німецький уряд хотів збутися тією сумою всіх претенсій „діпістів" на відшкодування, а Високий Комісар ООН для справ „діпі" погодився б на таке в імені „діпістів", то „діпісти", колишні жертви гітлерівського терору, дістали б і за втрату здоров'я тільки часточку того, що їм це поменшене право признає: сума 45 мільйонів марок в-по-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Зубаль

ВЕЛИКІ ЛОВИ В САНДОМИРСЬКІЙ ПУЩІ

(1)

Масток „Добра Рудник над Сяном" — це лише одна лапка великих лісових просторів, що тягнуться майже безперервно цілі десятки кілометрів на південь від ріки Сяну у районах міст Лежайськ, Розвадів, Сандомир. Це й є залишки колишньої Сандомирської Пущі. Колись тут були непрохідні ліси - бори, місцями й праліси, яких пізно вже але сильно прорідила сокира для людської користи. Давніше повно тут було всякої дикої звірини, так що й небезпечно було самітньому та безборонному запускатися в таку лісову гущу.

Тепер лише деякі місця своїм виглядом і дикістю свідчать про минуле, а в деяких місцях залишилися самі назви, як: Велика і Мала Барть, Медвежий Гронд, Буйволина, Свинохліви, Звіринець і інші. Ці назви говорять, що в цих лісах жила грубша, дика звірина. На доказ, що тут були непрохідні праліси, зустрічаємо такі назви: Великі Борки, Великий і Дубовий Гронд, Чорний Ліс, Велика Вільшина та ін.

Рудницький ключ — це ліси переважно соснові, що ростуть на врожайних пісках, подекуди групами росте смерека, ялиця, модрина; з листяних дуб, береза, ясень, осика і на мокрих місцях вільха. Місцями дуже густий підріст дерев і кущів, що є доброю охороною і пристановищем для дичини. Лісове руно складається з різних трав і квітів, головно конвалії і сторчиків та великого багатства лісових ягід — борівок, суниць, квасниць, малин, ожин. Також багато всякого роду грибів.

Лісову звірину становлять: олені, серни, дики, лиси, зайці, зрідка дикі коти й куниці. З ловних птахів є тетерваки, глушці, куропатви, слукви, дикі голуби, дикі качки й над Сяном фазани, зрідка перепелиці і багато іншого дрібного птаства. З драпіжних — орли, багато родів яструбів, сови, сойки, сороки й ворони.

Рудницькі ліси — це велика рівнина. Тут проваджено раціональну лісову господарку, то й увесь простір поділений на секції чи відділи, переважно правильної геометричної форми. Секції відділені одна від одної широкими господарськими і вужчими відділовими лініями, а крім того є багато доріг: державних, повітових, громадських і приватних. Всю площу ще перетинають водні канали, головні — широкі і побічні вузькі. Ціла ця сітка ліній, доріг і каналів має добре застосування під час ловів.

Рудницький масток був власністю графа Єроніма Тарновського ще від початку цього сторіччя. В 1944 році, з приходом большевиків, масток був знаціоналізований, а гр. Тарновський виїхав з малою фортуною до Кракова, де в 1946 році помер, залишивши по собі жаль усіх, хто його знав. Не було майже випадку, щоб він не поміг тим, що до нього зверталися з потребою помочі.

В мастку панувала глибоко вкорінена ловецька традиція, з усіма звичаями і атрибутами. Усі неписані ловецькі закони і правила були додержувані строго й безумовно, і не буяо випадку, щоб хтось їх порушив або переступив. Сам власник, усі працівники лісової адміністрації та місцеві й позамісцеві гості, що брали участь у полюваннях, були добрими й випробуваними мисливцями та знавцями всіх ловецьких прав і приписів. Кожний, без огляду на свій вік чи становище, мусів до цього достосуватися. За 11 років моєї праці, як керівника лісових ревірів, пригадую собі лише один дрібний випадок легкого поранення на полюванні, коли два молоді мисливці поспішилися стріляти наввипередки на зайця — проти ловецької засади. Вони дістали таку гостру догану і наїлися такого сорому, що напевно затямили собі це до смерти.

За рідкі випадки рикошету, коли шріт відбивався від замерзлої землі чи від якогось твердого предмету, ніхто не ніс жадної вини. Про смертельні випадки не було й мови. Строгий і твердий ловецький правильник вповні себе виправдував, охороняючи нераз людське життя і здоров'я.

Лови чи полювання були в згаданому ловецькому терені різного характеру, залежно від дичини, на яку полювалося, від пори року, від цілі й призначення та від місцевих звичаїв і традицій. Лови могли бути гуртові і поодинці, з нагінкою і без нагінки, зі сталими і рухомими становищами, в лісі і на полях, під'їзди, підходи, на засідку, на привабу і інші. Часто бували комбіновані з двох чи більше способів.

Хочу описати великі групові, чи громадні лови, що відбувалися кожного року в листопаді і тривали звичайно три дні. Приготування до цих ловів починалися вже з кінцем літа. Наперед виготовлювано плян ловів з докладною мапою терену, і з зазначенням на мапі гонами — заступами, все опрацьоване до найменших подробиць. На мапі було визначено напрям гонів, їх чергування і якість, місце уставлення нагінки, напрям її руху і перехід з одного гону на другий, місце для підвод, місце для мисливського снідання та інше. Плян ловів виготовляв найкращий знавець ловецтва, старший надлісничий Ріхард Пойзель — (спольщений чеський німець). Головна управа мастку і всі керівники лісових ревірів відбували спеціяльну конференцію, після чого відбувався кількаденний об'їзд цілого терену.

За два тижні до ловів побережники з найнятими до цього спеціяльними робітниками будували становища для стрільців, півкруглі плотики, городжені чатиниям, з зазначенням числа гону і числа становища. Стрілкою визначений був напрям, куди мисливий по скінченні гону мав поступати. Становища уставлені були в одній, прямій лінії, а коли вони мусіли творити лук, то цей лук міг бути випнятий тільки допереду. Перед ловами прочищували лінії з заросту і робили спеціяльні просіки - візурки в гущавинах, для кращої орієнтації стрільців перед набігом звірини.

Яку велику вагу прив'язувано до вдалого проведення ловів, доказує те, що за яких два тижні перед їх початком в районах ловів здержувано всякі лісово - господарські роботи, а особливо рубку дерева, щоб не полошити звірини. Треба було ще вибрати відповідне місце на снідання, щоб не тратити багато часу на доїзд і від'їзд, якнайдалі від попереднього і наступного гонів. До конечних робіт належало ще понапра́вляти дороги і мости та поставити кладки для переходу нагінки через потоки і канали. Лишалося ще замовити нагінку, звичайно більше як сто людей, і підводи.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Роковини Листопадового Зриву в Омага, Небр.

Українсько - Американська Громада в Омага, Небраска відзначила 42-гу річницю Листопадового Зриву в особливий спосіб. 30 жовтня відслужено св. Літургію в укр.-кат. церкві в наміренню українського народу, а в суботу 5-го листопада відбулась святочна Академія, яку відкрила голова громади п. О. Чехутова та передала продовження Академії представникам молодого покоління. Кілька десяток молоді в народних строях, під звуки музики, маршем і з прапорами, уставились лавами перед тризубом, а студент університету Роман Богачевський урочисто прочитав проклямацію Української Незалежної Держави 1-го Листопада 1918 р. Відтак Галя Опришко зложила китицю квітів для Тих, що життя своє зложили на жертівнику Батьківщини.

Після співу національних гимнів американського і українського, деклямація п. С. Болюбаша полонила серця присутніх, а святкова тиша на залі в тій хвилині перенесла думки до Рідного Краю, до величних подій 1918 р. та жахливого сучасного поневолення. Реферат читав студент унів. Зенон Гуре, в якому подав перебіг подій 1918 року, і говорив про сучасне положення українського народу під московською окупацією. Він закінчив закликом до солідарности і згоди. Діти шкільного віку Опришко Д., Василь і Марійка Назарук деклямували вірші. Цілою програмою проводив справно студент унів. О. Столярський.

Після офіційної програми танцювальна група під проводом п-ні Л. Яськів продемонстрували кілька народних танків, під рясні оплески присутніх, що не тільки ввели веселий настрій для танцювальної забави, присутні гості американці запросили танцювальну групу на телевізійний виступ.

Ця удала імпреза, керована і виконана нашою молоддю, свідчить, що в Омазі є здібна і патріотична українська молодь, яка гідно з повною відповідальністю буде провадити суспільну працю. Дай, Боже, щоб таких імпрез, при такій численній участі молоді було якнайбільше, а родичі повинні подбати, щоб дати цій молоді якнайкращі умовини для виховання і праці на добро українського народу. роду.

В. С-кий

Академія в честь Листопадового Зриву в Ню Гейвені, Конн.

Дбайливо підготовані місцевим Відділом ОбВУА імпрези з нагоди національних днів вже мають свою добру опінію в місцевої громади. Тому й Академію в честь Листопадового Зриву, яка відбулася 6-го листопада в залі церкви св. Михаїла, треба визнати за вдалу. Характерною її рисою була переважаюча участь молоді, як мистецьких виконавців. Прекрасна деклямація учнів „Рідної Школи" — Богдана Косовича, Володимира Лодинського та Ліди Хоми, добра вимова, справний наголос та відповідна інтонація — це найкраще свідоцтво, що учительський персонал сумлінно ставиться до своїх обов'язків. Не менш приємно присутні були діткнуті музичними продукціями молодих мистців. Вже перша пара Христя Добчанська і Богдан Маслянка бездоганно виконали на піяніно „Повстанчий марш УПА", комп. Безкоровайного. Добру техніку та бравурність виказали своєю грою клясичних творів Христя Лукомська (Ф. Листа, Л. Бетговена) та Ярослав Гина (Ф. Шопена). Молодий скрипаль Богдан Бойко подає всі ознаки доброго віртуоза, певно і зі зрозумінням грав при доброму супроводі на піяніно своєї сестри Олени Бойко гарну концертову річ — Акколі концерто.

На закінчення концертової частини зі сольоспівом виступив п. Іван Петрончак і під майстерний акомпаніямент своєї донечки Галі Петрончак проспівав „Ллється море", слова Олеся, муз. Бобикевича та „Як почуєш вночі" — муз. Січинського. Рясні оплески заслужено одержав хор місцевого Відділу Союзу Жінок Українок під керівництвом п. Марії Гижої, що виконав пісні — „Ой у полі могила" (народ. пісня), „Родимий краю"... (В. Матюка) і „Привіт Батьківщині" (Китастого). Від місцевого Відділу ОбВУА його голова сотн. О. Козловський й учасник Листопадового Зриву чотар М. Панкевич подякували хорові за звеличення академії мистецьким співом, побажали Союзові Жінок успіху в праці і піднесли дириґентові п. М. Гижій китицю квітів.

Святочний реферат виголосив проф. д-р К. Матвієнко, який говорив про радісні моменти в пам'ятні листопадові дні 1918 р.

Академію започато співом американськго гимну, який виконала на піяніно учениця Музичного Інституту Галя Петрончак, а закінчено відспіванням хором Союзу Жінок Українок та присутніми українського національного гимну.

О. К-ий

Листопадові Роковини в Буенос Айресі

(єдо) За міцновстановленою, вже понаддесятилітньою традицією, першу неділю по першому листопаді в Буенос Айресі присвячувано щороку пам'яті тим, що героїчно змагалися в Західній Україні за українську державність і за неї жертвенно голови свої покладали. За них молилися по церквах і їх чин прославляли на Академіях. І цього року українська національна спільнота належно згадала цю славну сторінку з українських визвольних змагань. Тільки в українських католицьких церквах, а головно в парохіяльній церкві оо. Василіян поминальна Служба Божа відбулася не в першу неділю по першому листопаді, а, в зв'язку з проголошенням спільної молитви, таки першого ж листопада увечері.

Натомість в українській православній церкві св. Покрови відбулася урочиста Служба Божа в неділю 6-го листопада. Відправив її о. Б. Арійчук в сослуженні о П. Янця при великому здвизі народу, в тому й багатьох українців католиків на чолі з президією УЦР, о. Б. Арійчук виголосив палку патріотичну змістовну проповідь і наші комбатантські та інші організації вшанували пам'ять поляглих схиленням своїх прапорів.

Академія цього року зібрала величезну масу народу і була відзначена першим виступом новозорганізованого хору Української Центральної Репрезентації під кермою маестра Стратейчука. Цей перший виступ хору, зорганізованого первісно з метою належного вшанування Ювілею Т. Шевченка, стояв на високому рівні. І не дивно. Окрім якости дириґента, його відзначають рідкі якості хористів: майже кожний з них може виступати, як соліст. Значну групу в ньому складають колишні артисти української опери, як С. Шведова, Дрозд, Трохимів, Семенець, Козулькина, Семенцева, Т. Лихолай та інші. Їм товаришують інші, що, хоча в українській опері й не співали, але могли б співати, як інж Холод, Р. Сасик та інші. Виступ хору УЦР на Листопадовій Академії виявляє створення дуже важливої музичної одиниці, що, хоча й коштує чимало, може цілком добре оплатитися не тільки виступами на наших Академіях, але й наспівуванням платівок, для чого вже й тепер існують всі дані.

Українська Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149 2-га Ев.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що заходом Об'єднання Українських Письменників „Слово" і ЛМКлюбу відбудеться в п'ятницю дня 18 листопада ц. р., літературний вечір Уласа Самчука. У програмі вечора обговорення останнього роману У. Самчука „Чого не гоїть вогонь", під час якого із вступними увагами виступить голова „Слова" Григорій Костюк й автор із доповіддю п. н. „Дещо про мій роман, його джерела і моїх критиків". — Початок о год. 8-ій вечора.

Потреба педагогічного вишколу матерей

Поступ людства у всіх ділянках знання заставляє вчитися й дорослих. Зокрема пекуче відчувають потребу поповнення своєї освіти матері, що мають стільки труднощів у складних проблемах виховання своїх дітей. Культурні народи освіту дорослих трактують настільки поважно, що організують для них цілу сітку спеціяльних шкіл, курсів та викладів.

Організоване українське жіноцтво справі освіти матерей присвятило багато часу на своєму Світовому Конґресі СФУЖО.

Заходами Вих. Ком. СФУЖО й УОПедагогів жіночі організації м. Торонто організують семінар - курс для матерів у трьох сезонах, по три доповіді в кожному. Осінній цикл доповідей відбудеться:

1) „Атмосфера життя в родині — вирішальний чинник у вихованні дитини" — п. І. Петрів, 27 листопада, година 5.30, заля УНДому при вул. Ліппікат 191.

2) „Психічні зміни у розвитку дитини" — д-р Б. Салабан з Боффало, 4 грудня, год. 4-та, заля Крісті.

3) „Українські середовища та їх вплив на дітей" — мґр. І. Манастирський, 11 грудня, год. 4-та, заля 141 Батерст, дім „Просвіти".

Інформації про зимовий та весняний цикл будуть подані своєчасно.

До участи в семінарі всіх українських матерей, батьків, вчителів, виховників та всіх, хто цікавиться виховними проблемами, сердечно запрошує Комітет для влаштування виховного семінару.

ЧАСТИННИЙ УСПІХ У БОРОТЬБІ ЗА ВІДШКОДУВАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рівнянні до суми рент, що повинні бути виплачені усім „національно переслідуваним" така мала, що або кожний із них дістав би лише частку того, що йому належиться (вже лиш як „національно переслідуваному"), або тільки деякі з тих осіб одержали б, а решта так і залишилася безвідшкодованою, цим разом вже демократичною Німеччиною.

Тому представник українських політичних в'язнів рішив акцептувати відшкодування для українських політв'язнів як „національно переслідуваних" так, як це задеклярував тепер німецький уряд, тільки як частинне полагодження справи. Для досягнення повного ж полагодження буде передано справу до Міжнародного Трибуналу, а до всіх урядів західніх країн будуть вислані нові меморіяли з апелем про інтервенцію в обороні прав „діпістів", жертв гітлерівського переслідування, перед ломанням зобов'язань урядом Західньої Німеччини.

Питання, як на ділі має виглядати і бути здійснене відшкодування для „національно переслідуваних" згідно з новою заявою німецького уряду ,буде вияснено остаточно при кінці 1960-го року. Тоді теж буде подана нова інформація. Покищо закликається всіх українських політичних в'язнів німецьких тюрем і концтаборів переслати негайно на адресу нашого представника д-ра П. Мірчука (P. Morchuk, 1610 Rowan St., Philadelphia 40, Pa.) свою найновішу адресу та заразом закликається всіх до дальшої єдности і видержливости в боротьбі за наші правав.

Головна Управа УСПВ

● **Пакістанський президент Мохаммед Аюб Хан**, відвідавши офіційно президента З'єдиненої Арабської Республіки Гамаля Абделя Нассера, зробив прикру несподіванку своєму господареві, коли він сказав публічно багато речей, що їх єгипетсько - сирійська цензура вважає за „табу". І так, він голосно ствердив, що всі мусульманські народи у світі є найбільш ретроградні. З виразною алюзією на несповна мільйон арабських втікачів із Палестини, що їх арабські країни не хочуть включити в свою господарку, Аюб Хан ствердив, що Пакістан прийняв до себе 9 мільйонів мусульманських втікачів з Індії і дав їм землю чи інше пристановище.

● **КНИЖКИ** ●

КНИЖКИ І. МАНИЛА
„Колючий сміх" — ціна $0.25; „Постріли з пера" — $0.30; „Січ і відсіч" — $0.35; „Запоріжжя сміється" — $0.25; „Байкар" — $0.40; „Пеани і кпини" — $0.45.
Замовлення та гроші (чек, готівка або моні-ордер) висилайте на адресу:
Mr. IVAN MANYLO
Box 472
Vineland, N. J., USA

Прибутки фармерів в 1961-му році

Вашинґтон. — Департамент рільництва передбачає, що прибутки фармерів в найближчому році виноситимуть майже стільки само, що і в цьому році, коли вони становили $11,400,000,000. Демократи під час виборчої кампанії і в своїй виборчій плятформі обіцяли видатно збільшити прибутки фармерів, але в найближчому році, на думку представника рільничого департаменту, демократам ще не вдасться збільшити фармерських прибутків, бо на це треба відповідних нових законів, які може вдасться ухвалити аж після довших дебат в Конґресі. Кенеді обіцяв збільшити паритет допомоги фармерам, яка тепер виносить по 75 відсотків ринкових цін на фармерські продукти, — на 100 відсотків. Коли це буде ухвалено, і чи дійсно новий Конґрес збільшить допомоговий паритет, цього тепер не можна знати.

Зі Спорту

ХРОНІКА ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ НЮАРК

Чорноморська Січ — Раяль Лайонс 17 : 1 (11 : 1).

Нюарк, 6 листопада 1960. — Чергові першенські змагання, до яких „Королівські леви" приїхали в дев'ятку, Чорноморська Січ виграла, здобувши сенсаційно найвищий вислід в своїй історії. Ворота здобули: Гура 5, Манін 3, Паук 2, Шпон 2, Лученко 2, Марчук 1, Каздоба 1 і Кіралі.

Чорноморська Січ, згідно з дорученням ланки футболу СУАСТ — схід, є господарем турніру, який відбудеться дня 24-го листопада в Нюарку (площа Енджелс Гров, Юніон, Ню Джерзі). Переможець одержить — перехідну чашу УНС, яку в останніх двох роках добули: Чорноморська Січ 1958 і УСК Ню Йорк 1959 р.

Бенкет Чорноморської Січі на закінчення ювілейних святкувань відбудеться дня 27-го листопада у великій залі власного дому. В цьому ж дні „українське футбольне дербі" лігові змагання Чорн. Січ — Січ Елизабет.

До загального відома нашої громади подаємо склад Управи Чорн. Січі (спортова секція), в ювілейному році:

Почесний голова — д-р В. Гук, голова — Ю. Іванків, заст. С. Хромовський, секр. О. Сташків, секр. прот. І. Герус, спорт. реф. — Л. Рудзінський, фінансовий — д-р С. Парубчак, зв'язку і пропаганди — д-р С. Янів і О. Твардовський, організаційний — С. Хромовський. — Контр. Комісія: д-р Ярош, З. Питляр і Я. Яворський. — Тов. Суд: Я. Лісевич, С. Кобільник і д-р Ярош. — Ланкові футб. дружин: І. Гірник, Ю. Королевич, М. Кріль і О. Гой. — Зв'язкові до Ліг: Р. Філінський, І. Полянський і В. Климко. — Організатор членства Василь Матіяш.

О. Твардовський

„ТРИЗУБ" — БРУКЛИН ІТАЛІЯНС 5 : 0 (4 : 0).

Филаделфія, 13 листопада. — „Тризуб" грав у такому складі: Дідріксен, (Варварюк), — Варґа, Смолинський — Павлишин, Віні, Кравець — Нога, Манджіні, Кампо, Яковина, Ніс. Резервові: Длуґош і Сарко. Глядачів коло 1,500.

Ворота стрілили: 7 хв. — Яковина, 12 хв. — Яковина, 21 хв. — Кампо, 24 хв. — Ніс, 77 хв. — Нога.

Вже на початку змагань показалося, що італійці не дорівнювали „Тризубові" під під кожним оглядом. Обличчя нападу „Тризуба" змінилося на краще по виставленні на крилах Ноги та Носа. Це дало нападові можливість переводити гарні акції, вислідом чого були чотири ворота першої півгри. Гості завзято боронилися, але не могли здержати швидких атак тризубівців. Італійці виявилися дуже слабою дружиною, яка не відіграє жадної ролі цього сезону в Ам. Лізі.

Гнітуча перевага нашої дружини в другій півгрі не принесла сподіваного двоциферного висліду. Не вдавались викінчення акцій, що й допомогло італійцям уникнути розгрому. Щойно з приходом Ноги під кінець другої половини „Тризуб" здобув п'яті ворота зі стрілу Ноги.

На цих змаганнях побачили ми зміненого Носа, який вже не грав сольо, а комбінував з другими та розумно подавав м'ячі. На помочі заграв дуже добре Павлишин, чим і доказав, що там його місце.

Піт

● В перших вісьмох місяцях цього року американці викурили 315,288,000,000 цигарок. З цього цигарок із фільтрами було 164,337,000,000 і 150,951,000,000 без фільтрів. Число проданих фільтрових цигарок збільшилося в порівнянні з тим самим часом минулого року на 9.2 відсотка, а без фільтрів тільки на 0.6 відсотка. Лікарі твердять, що цигарки з фільтрами є так само шкідливі для здоров'я, як і без фільтрів.

Джансон має бути „найвпливовішим американським віце-президентом"

Остін, Тексас. — Приятелі віце-президента електа Линдона Б. Джансона заявляють, що Джансон хотів би відограти визначну ролю в уряді президента Джана Ф. Кеннеді, а то тому, що він допоміг массачусетському сенаторові здобути для демократів південні стейти. Джансонові приятелі пригадують, що Кеннеді ще перед виборами сказав, що, як виграє вибори, то „Джансон буде найвимогливішим віце-президентом ЗДА" в американській історії. Джансон перебуває в Тексасі, де приймає ґратуляції від своїх прихильників та телефонічно нараджується з Кеннеді та з іншими демократичними провідниками. Гадають, що Джансон гратиме визначну ролю в уряді Кеннеді як фаховець від космічних просторів і від оборонних справ та буде керувати працями Сенату, коли треба буде ухвалювати важливі законопроєкти. Джансон може бути корисний як знавець техніки праці в Конґресі.

Волтер про зменшення іміґрації внаслідок більшого числа безробітних

Ню Йорк. — Голова Підкомісії для справ іміґрації в Палаті Репрезентантів конґресмен-демократ із Пенсилвенії Френсіс Е. Волтер заявив у пресовому інтерв'ю у Ню Йорку, куди він приїздив вітати перший транспорт 34-ох іміґрантів, які прибули за новим законом, — що майбутня іміґраційна політика ЗДА залежна буде від того, яке велике буде тут число безробітних. „Вірю, казав Волтер, що нововибраний президент Кеннеді погодиться зі мною, що ми не зможемо в тій ділянці зробити більше, як тільки дозволити на те, щоб могли об'єднуватися родини. Це буде основною ціллю нашої іміґраційної політики". На думку конґресмена Волтера ЗДА зробили досить і виконали пайку в прийнятті великого числа іміґрантів-політичних втікачів. Між новими іміґрантами була родина 39-річного югославського кравця Радівая Керклюса (5 осіб) і 4-членна родина рабіна Мана Гершковіча, яка втекла з Мадярщини.

Армія продукує лік проти атомової радіяції

Вашингтон. — Два медичні дослідники з Армійського Інституту д-р Дейвід П. Джекобус і майор Майкел П. Даквісто працюють над удосконаленням хемічного ліку, який лікував би людину від атомової радіяції. Ці досліди відбуваються при шпиталі Волтера Ріда, лік продукований на взір ліків, що лікують малярію. Радіяційна летунська лябораторія виділила коло 1,500 складників, які мали б бути помічні при забезпеченні проти радіяції. Армія вибрала з того великого числа тільки 56 складників, які потенціяльно є найсильніші в дії проти радіяції. Новий лік, покищо випробовують на собаках. Собаки, виставлені на радіяцію, коли дістають цей лік, то є на 50 відсотків відпірніші на радіяційні поранення в порівнянні з собаками, що не заживають ліків. Ліки дається собакам дожильно. Покищо лікарі не можуть випробовувати цього ліку на людях, бо собаки терплять на бічні реакції від протирадіяційного ліку, який постійно вдосконалюють.

Департамент оборони покличе 650 лікарів до військової служби, якщо не зголосяться добровольці

Вашингтон — Асистент секретаря оборони в справах здоров'я д-р Френк Б. Беррі заявив, що 1-го грудня покличе до військової служби 650 молодих лікарів, якщо до того часу не буде потрібного числа добровольців. Департамент потребує річно коло 1,700 нових лікарів із усіх 7,200, які щороку кінчають місячні студії. Цього року зголосилося тільки 900 добровольців, а коло 200 лікарів вишколюється у військових медичних школах, тому недостає коло 650 молодих лікарів. Згідно з законом Беррі, прийнятим в 1954 р. лікарі зобов'язані до дворічної служби. Від січня 1957-го року зголошувалося стільки лікарських інтернів до військової служби, що не треба було примусового покликування лікарів до військової служби. Цього року число зголосин лікарів — добровольців до військової служби є замале і тому департамент оборони пригадує молодим лікарям їх обов'язок військової служби, до якої їх будуть покликувати, якщо вони самі не зголосяться до неї.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні Збори Тов. Запорожська Січ, Відділ 342, відбудуться в неділю 20. листопада ц. р. в шкільній кімнаті ч. 2, під церквою св. Димитрія, в год. 2-ій по пол. — Заряд.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні Збори Тов. ім. Т. Шевченка, Відділ 64, відбудуться в суботу 19-го листопада ц. р., о годині 7.30 веч. у Вінярського. Проситься членів прийти на ці збори і вирівнати свої вкладки. — Ів. Бурний, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Тов. „Дністер", Відділ 430, повідомляє членів, що побір вкладок за листопад відбудеться в суботу дня 19-го листопада ц. р., в Укр. Клюбі при 23 і Брави вул. в годинах від 7-ої до 9-ої веч., і в р.неділю, дня 20-го листопада в Укр. Клюбі при 847 Н. Френклін вул. в годинах від 11.30 до 1.30 по пол. Проситься всіх членів прибути і вирівнати залеглости. — О. Бакай.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, Відд. 8, повідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 20-го листопада ц. р., о год 2-ій по пол., в залі Клюбу при 13 Вашингтон вул. Просимо приєднувати нових членів. — П. Гарасим, пр., В. Мандзій, секр.

Посмертні згадки

СЕМЕН ПОГРИБЄНИК, член Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, Відділ 94 УНС в Гемтремк, Міш., помер дня 18-го жовтня 1960 р., проживши 60 років. Покійний походив з села Рожнів, повіт Косів, Західня Україна. Полишив у смутку брата Григорія, братову Нелі, сестру Анастазію, зам. Підлитейчук і шваґра Івана. Похорон відбувся дня 22-го жовтня 1960 р. з похоронного заведення до укр. кат. церкви Непор. Зач. Пр. Діви Марії, а відтак на цвинтар Мт. Олівет. — В. Н. П.!
В. Крушельницький, фін. секр.

РОЗАЛІЯ ПРИШЛЯК, довголітня членкиня Т-ва „Мир", Відділ 324, померла по короткій недузі дня 30. жовтня 1960 р., проживши 62 роки. В смутку полишила доньку Анну, Марґарету, Марію, сина Осипа і зятя. Похорон відбувся дня 3-го листопада 1960 р. в асисті найближчої родини і знайомих. Похоронена на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі. — Вічна Їй Пам'ять!
Іван Струк, секр.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10¢ за виготовлення нової адресової клішi, а члени УНСоюзу ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи"

ТАРЗАН, ч. 4556. Тятива нап'ята.

Інші пігмеї приєдналися до верескливого провідника і заатакували з-поза горбка...

Тарзан затримався, нагло заалярмований хмарою куряви вдалині...

Він заклав стрілу до лука... Але він широко роззявив рота зі здивування, коли побачив, що фантастична орда зближалася до нього!